

กลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง *

EDUCATION ADMINISTRATION STRATEGIES FOR CHILDREN
WITH SPECIAL NEEDS OF EDUCATIONAL INSTITUTION UNDER
THE LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATION IN TRANG PROVINCE

กาญจนา หนูไธ¹ และ สุภัตรา ภูษิตรัตนาวลี²

Kanchana Noourai¹ and Supattra Phusitrattanawalee²

¹⁻²หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹⁻²Doctor of Education Program in Educational Administration, Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding Author's Email: yodsakrit@mns.ac.th

วันที่รับบทความ : 29 พฤษภาคม 2568; วันที่แก้ไขบทความ 6 มิถุนายน 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 8 มิถุนายน 2568

Received 29 May 2025; Revised 6 June 2025; Accepted 8 June 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง 2) สร้างกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง และ 3) รับรองกลยุทธ์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นชนิดมาตราส่วน

Citation:

* กาญจนา หนูไธ และ สุภัตรา ภูษิตรัตนาวลี. (2568). กลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(3), 983-1007.

Kanchana Noourai and Supattra Phusitrattanawalee. (2025). Education Administration Strategies For Children Withspecial Needs Of Educational Institution Under The local Government Organization In Trang Province. Modern Academic Development and Promotion Journal, 3(3), 983-1007.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ประมาณค่า 5 ระดับ จากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องจำนวน 400 คน นำผลการสำรวจจากแบบสอบถามไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Explorative Factor Analysis : EFA) หาองค์ประกอบร่วมและตั้งชื่อองค์ประกอบ ระยะที่ 2 สร้างกลยุทธ์ ประกอบด้วยส่วนที่ 1 คือ การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก จำนวน 16 คน ใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในภายนอก โอกาส และอุปสรรคในการบริหารการศึกษา และส่วนที่ 2 คือการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกของผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 14 คน วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และสร้างกลยุทธ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 3 รับรองกลยุทธ์ด้วยการประเมินความสอดคล้องความเหมาะสม เป็นไปได้ และมีประสิทธิภาพของกลยุทธ์โดยผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1.องค์ประกอบของการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การจัดการสิ่งแวดล้อม สะดวก สบาย บริการ และความช่วยเหลือ 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) นโยบายการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 5) การบริหารงานบุคคล 6) การจัดสิ่งแวดล้อม 2. กลยุทธ์ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ "จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีคุณภาพด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน" 2) พันธกิจ 5 ข้อ 3) เป้าประสงค์ 5 ข้อ 4) กลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์ กลยุทธ์รอง 16 กลยุทธ์ และแนวทางการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 65 แนวทางค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$) = เท่ากับ 4.663 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ.447

คำสำคัญ: กลยุทธ์การบริหาร, การศึกษาพิเศษ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

Abstract

This research aimed to 1) The components of educational management for children with special needs in schools under the jurisdiction of local administrative organizations in Trang Province. 2) Develop strategies for educational management for children with special needs in these schools. 3) Validate these strategies. A mixed-methods research design was used,

combining quantitative and qualitative approaches. The study was divided into three phases: Phase 1 Studied the components of educational management for children with special needs in local administrative organization schools in Trang Province. Data were collected using a 5-point Likert scale questionnaire from 400 relevant participants. The survey data were analyzed using Exploratory Factor Analysis (EFA) to identify common factors and to name the components. Phase 2 Developed strategies in 2 parts. Part 1: Conducted in-depth interviews with 16 key informants using an interview guide focusing on analyzing internal and external environments, opportunities, and obstacles in educational management. Part 2: Conducted a focus group discussion with 14 stakeholders. Data from the interviews were analyzed qualitatively using content analysis to develop the strategies. Phase 3: Strategy validation was conducted by evaluating the consistency, appropriateness, feasibility, and effectiveness of the strategies by experts. The data were analyzed using mean and standard deviation.

The research findings revealed that : 1. The components of educational management for children with special needs in schools under the jurisdiction of local administrative organizations in Trang Province consist of six components: 1) Academic administration 2) Management of facilities, media, services, and support 3) Participation in educational management 4) Policies for the administration of education for children with special needs 5) Personnel management 6) Environmental management 2. The developed strategies consist of: 1) Vision “Provide quality education for children with special needs through innovation and modern technology, with collaboration from all sectors.” 2) missions 5 item 3) objectives 5 item 4) main strategies 4 item, 16 sub-strategies, and 65 implementation guidelines. The appropriateness level for implementing these strategies was found to be at

the highest level, with a mean ($\bar{X}$) of 4.663 and a standard deviation (S.D.) of 0.447.

Keywords: Educational Management Strategies, Special Education, Local Administrative Organizations, Children with Special Needs

บทนำ

ปัจจุบันพบว่าในสังคมไทยมีประชากรที่เป็นผู้พิการจำแนกได้ตามประเภทของความพิการได้ 9 ประเภท และมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อความผิดปกติหรือที่เรียกว่าความพิการที่ขึ้นกับบุคคลโดยอ้อมส่งผลและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต และเป็นปัญหาต่อการรับบริการสาธารณะต่าง ๆ อาทิ ปัญหาด้านสุขภาพ โอกาสความสำเร็จทางการศึกษาน้อยลง การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมถูกจำกัด เป็นต้น และหนึ่งในปัญหาสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น คือ “ปัญหาด้านการศึกษา” เนื่องจากเด็กที่มีความพิการมีโอกาสน้อยกว่าเด็กในวัยเดียวกันที่จะได้รับการศึกษาในโรงเรียน มีข้อมูลจากการศึกษาพบว่า มีเด็กพิการเพียงร้อยละ 10 จากคนพิการทั่วโลกที่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนตั้งแต่ประถมศึกษา(World Health Organization & World Bank., 2011 : 225-226) อีกทั้งยังพบว่าผู้ที่ได้เข้ารับการศึกษแล้วแต่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ อันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการและหนึ่งในสาเหตุนั้น คือความผิดปกติทางการศึกษา ที่ส่งผลให้ไม่สามารถเรียนรู้ได้เท่ากับเด็กปกติทั่วไป ทำให้เด็กกลุ่มนี้ได้รับแรงกดดันทั้งจากโรงเรียน สังคม หรือแม้แต่ครอบครัว ทำให้เด็กไม่มีความสุข ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง ไม่มีที่ไปและอาจจะทำความผิดจนต้องเข้าสู่กระบวนการของศาลเยาวชนและครอบครัวหากไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือแก้ไขจากก่อให้เกิดปัญหาในวงกว้าง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนในท้องถิ่น แต่ปัจจุบันการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรังยังไม่ปรากฏว่ามีนโยบายหรือแนวทางการบริหารจัดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัด แต่อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาของท้องถิ่น จึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง โดยหวังให้เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวนโยบายการจัด

การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง
3. เพื่อรับรองกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง

การทบทวนวรรณกรรม

กลยุทธ์การบริหาร

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 31) ให้คำจำกัดความว่า “กลยุทธ์” (Strategy) หมายถึง การรบที่มีเล่ห์เหลี่ยมหรือวิธีการต่อสู้ที่ต้องใช้อุบายต่าง ๆ ซึ่งเป็นความหมายที่เกี่ยวข้องกับการสงครามหรือการต่อสู้ที่ต้องใช้ความคิด อัดัมส์ (Adams, 2008 : 375-382) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง ชุดของทางเลือกระยะยาวเกี่ยวกับเป้าประสงค์เชิงปฏิบัติการและนโยบาย รวมทั้งแผนปฏิบัติการของแผนงานของรัฐบาลซึ่งองค์การภาครัฐ กำหนดนโยบายคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของแผนงานของรัฐบาลที่กำหนดไว้และคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของแผนงาน

ฮิกกินส์และวินซ์ (Higgins & Vincze. 1993 : 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่ากลยุทธ์เป็นแผนงานที่ผู้บริหารระดับสูงใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารองค์กร โดยมีปัจจัยอันเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ภายใต้ภาวะเสี่ยงของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ซึ่งประกอบด้วย จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม และมีการกระทำอย่างต่อเนื่องเป็นระบบเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย

สรุปว่ากลยุทธ์ หมายถึง วิธีการหรือทางเลือก แนวทางปฏิบัติที่ผู้บริหารใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารองค์กร โดยมีปัจจัยอันเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และการกำหนด

เป้าหมายวัตถุประสงค์ เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานตามภารกิจและบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้

การศึกษาพิเศษ

การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาที่จัดขึ้นพิเศษสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ได้แก่ หูหนวก ตาบอด ร่างกายพิการ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางสมอง หรือสติปัญญา ที่อาจจะไม่สามารถรับบริการด้านการศึกษาที่จัดให้แก่บุคคลทั่วไปได้ ต้องมีสถานที่เรียน อุปกรณ์การเรียน และบริการพิเศษต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลที่มีความบกพร่องดังกล่าวได้พัฒนาความสามารถให้เป็นพลเมืองที่ดีมีประโยชน์ต่อสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531 : 3)

ตฤณ กิตติการอำพล (2560, หน้า 84) การศึกษาพิเศษ คือ การจัดการศึกษาเพื่อฟื้นฟูบำบัดและชดเชยความบกพร่อง รวมทั้งส่งเสริมศักยภาพใหม่ให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายจิตใจ สติปัญญาอารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ รวมถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้วย

สรุปว่าการจัดการศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความผิดปกติทางร่างกาย อารมณ์ พฤติกรรมหรือสติปัญญา ซึ่งมีความต้องการพิเศษทางการศึกษา การปรับเปลี่ยน หลักสูตร กิจกรรมการสอนสื่อการสอน การวัดผลประเมินผล ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวก ให้เหมาะกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละบุคคลให้สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองตามศักยภาพ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นองค์กรภาครัฐที่จัดตั้งตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) อันเป็นหลักการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นของตน โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากร งบประมาณและมีอำนาจอิสระในการบริหารจัดการ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยตามการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ได้แบ่งการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ 1. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทุกจังหวัดได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 2. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งปัจจุบันมี 2 แห่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

สรุปว่าการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

1. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

2. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เป็นรูปแบบการปกครองที่ไม่เหมือนรูปแบบทั่วไป จะมีรูปแบบเฉพาะ และมักเกิดขึ้นในเมืองใหญ่ ซึ่งปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ 2 แห่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เพิ่มพูน สานิชวรรณกุล (2560 : 10) เด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Children with special needs) หรือบางคนเรียกว่า เด็กพิเศษเด็กที่มีความบกพร่อง หรือเด็กพิการ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องหรือข้อจำกัดอย่างต่อเนื่องทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา หรือประสาทสัมผัส อารมณ์ และสังคม ซึ่งอาจมาจนไม่สามารถทำกิจกรรมภายในขอบเขตที่ถือว่าปกติสำหรับมนุษย์ได้ โดยเด็กกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือเป็นพิเศษตามความเหมาะสมกับสภาพและลักษณะความต้องการของเด็กแต่ละคน

จริยา ตรุษฎี (2562 : 24) เด็กที่มีความต้องการพิเศษ คือ เด็กที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษเพิ่มเติมจากวิธีการตามปกติ ทั้งในด้านการเรียนรู้ การใช้ชีวิตประจำวัน และการเข้าสังคม เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของเขาเอง โดยมีการออกแบบการดูแลช่วยเหลือเด็กตามลักษณะความจำเป็นและความต้องการของเด็กแต่ละคน

สรุปได้ว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือ เด็กพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีลักษณะพิเศษ หรือมีความสามารถพิเศษกว่าเด็กปกติทั่วไป ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเด็กปกติทั่วไป มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือ เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเรียนรู้พัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรการวิจัยครั้งนี้คือประชากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรังที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 แห่ง มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 14 แห่ง มีนักเรียน จำนวนประมาณ 7,600 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบมีโครงสร้างได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารการศึกษาแห่งละ 1 คน จำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษาแห่งละ 1 คน จำนวน 14 คน ฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาแห่งละ 1 คน จำนวน 14 คน พนักงานครูโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนละ 6 คน โรงเรียนขนาดใหญ่โรงเรียนละ 12 คน จำนวน 144 คน ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 10 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนละ 12 คน จำนวน 168 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 2 คน จำนวน 28 คน ผู้แทนชุมชน จำนวน 10 คน นักจิตวิทยา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การตรวจสอบเครื่องมือ วิเคราะห์ ความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณา หาค่าความสอดคล้อง (Item – Objective Congruence : IOC)

2.2 การวิเคราะห์ความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 50 คน เพื่อตรวจคุณภาพหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach (Burns & Grove, 1997 : 42-50) พบว่าแบบสอบถาม ทั้งฉบับ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.966 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา มีค่ามากกว่า 0.70 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 99)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ส่งตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและขอความอนุเคราะห์ส่งต่อให้กลุ่มเป้าหมายตามกำหนด ให้ตอบกลับภายใน 3 สัปดาห์

3.2 ตรวจสอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป และติดตามกรณีการตอบแบบสอบถามล่าช้าหรือแบบสอบถามที่ตอบแล้วไม่สมบูรณ์ ได้รับจำนวนแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 395 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.75 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3.3 นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ใช้คำสั่งให้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) โดยสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีหาองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และนำองค์ประกอบที่มีค่าไอแกน (Eigenvalue) เกิน 1 ไปใช้หมุนแกนอโรทอนอล (Orthogonal) ด้วยวิธีวารีแมกซ์ (Varimax) เพื่อหาองค์ประกอบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกขาคำถาม (ตัวแปร) ที่มีค่าหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

4.2 ตั้งชื่อองค์ประกอบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาที่ได้ตามหลักเกณฑ์ของ อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาน (2532) คือ ชื่อองค์ประกอบควรที่จะสั้น และมีความหมายสอดคล้องกับโครงสร้างขององค์ประกอบ ถ้าผู้วิจัยค้นคว้ามาตามโครงสร้างของทฤษฎี ผู้วิจัยอาจใช้ชื่อองค์ประกอบตามทฤษฎีที่ได้ค้นคว้ามา หรือผู้วิจัยอาจตั้งชื่อใหม่ที่สอดคล้องกับแนวคิดของผู้วิจัย

ระยะที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน/ฝ่ายวิชาการที่เกี่ยวข้องและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมจำนวน 16 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบ

การเลือกเจาะจง (Purposive Sampling) ยึดตามบทบาทหน้าที่ในสถานศึกษาและเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดชนิดแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structure Interview Protocol) เน้นการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลการตรวจสอบเครื่องมือวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาค่าความสอดคล้อง (Item – Objective Congruence : IOC) และ การวิเคราะห์ความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (Reliability)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ ไปให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน พร้อมนัดหมายวันเวลา และสถานที่เพื่อทำการสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ ด้วยตนเอง ตามวันเวลา ที่นัดหมายตามกรอบประเด็นข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งจัดเตรียมเครื่องบันทึกเทป ประกอบการสัมภาษณ์และแบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี (Rapport) ที่สร้างความประทับใจและความไว้วางใจเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกล้าเปิดเผยข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยสรุปและตีความโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เป็นความเรียง ดำเนินการถอดเทปการสัมภาษณ์ เพื่อคัดสรรหรือหาแกนของเรื่อง (Selective/ Focused-coding) โดยอาศัยหลักการสุ่มทางทฤษฎี (Theoretical sampling) ประกอบข้อมูลวิเคราะห์หารูปแบบและใจความหลักของข้อมูล ที่รวบรวมมา (Identifying patterns and themes) ทั้งบทสัมภาษณ์ ข้อมูลการสังเกต โดยใช้วิธีเปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่าง (Constant comparative techniques) ของข้อมูลในแต่ละบทสัมภาษณ์ แต่ละข้อมูลการสังเกต ทำการเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละชุดแยกตามที่มาของข้อมูล (สัมภาษณ์ สังเกต) และเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลแต่ละที่มา โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบแบบสลับไปสลับมา (To-and-fro process) เพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยจะนำประเด็นหรือแกนของเรื่องมาวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทาง SWOT Analysis และ TOWS Matrix เป็นข้อมูลในการร่างกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่เป็นผู้ปฏิบัติที่มีความรู้เรื่องการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กรรมการสถานศึกษาหรือกรรมการพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมจำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการสนทนาแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดชนิดแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structure Interview Protocol) เน้นการแสดงความคิดเห็นเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูล การตรวจสอบเครื่องมือ วิเคราะห์ ความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาค่าความสอดคล้อง (Item – Objective Congruence : IOC) และ การวิเคราะห์ความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (Reliability)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการสนทนากลุ่ม เรื่อง การสร้างกลยุทธ์การบริหารการศึกษาระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อมูลจากแนวทาง SWOT Analysis และ TOWS Matrix ผู้ร่วมเสวนาแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ข้อมูลในการสร้างกลยุทธ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และแนวทางการนำกลยุทธ์ไปสู่ การปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เป็นความเรียง

ระยะที่ 3 การประเมินและรับรองกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง

1. ผู้ประเมินและรับรองกลยุทธ์ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้าน อาจารย์สอนประจำภาคการศึกษาพิเศษในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน ผู้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำกลยุทธ์องค์กร จำนวน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการประเมินกลยุทธ์ เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และควมมีประสิทธิภาพของการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง เป็นแบบมาตราส่วน เกณฑ์ในการประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ใช้การตรวจสอบเครื่องมือ วิเคราะห์ ความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาค่าความสอดคล้อง (Item – Objective Congruence : IOC) และการวิเคราะห์ ความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (Reliability)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง ให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ และนัดหมายวันเวลา ส่งกลับมายังผู้วิจัยเพื่อปรับปรุงและรับรองกลยุทธ์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประสิทธิภาพของกลยุทธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) , ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อ1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ที่แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variable) สามารถแบ่งออกได้ทั้งหมดกี่กลุ่ม ปัจจัยที่สามารถสะท้อนต่อปัจจัยแฝง (Latent Variable) การตรวจสอบความเหมาะสมของขนาดกลุ่มตัวอย่างและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้วิเคราะห์

องค์ประกอบ แสดงด้วยค่าสถิติไคเซอร์ – เมเยอร์- ออลคิน (KMO) และสถิติของบาร์ทเลทท์ (Barlett's Test) ดังนี้

KMO and Bartlett's Test

สถิติทดสอบ	ค่าสถิติ
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy. (KMO)	.976
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square 51550.679
	df 2926
	Sig. .000

ค่าสถิติไคเซอร์ – เมเยอร์- ออลคิน KMO มีค่าเท่ากับ .976 (มากกว่า .500 และเข้าสู่ 1.000) สำหรับค่า Bartlett's Test of Sphericity เท่ากับ 51550.679, $df = 2926$, $Sig = .000$ ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) หมายความว่า ตัวแปรที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า ขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสม ข้อคำถามมีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิควิเคราะห์องค์ประกอบและสามารถใช้อธิบาย องค์ประกอบ การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรังได้ ค่าไอเกนและร้อยละความแปรปรวนของ องค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ร้อยละความแปรปรวน	ร้อยละความแปรปรวนสะสม
1	53.008	68.841	68.841
2	3.200	4.155	72.997
3	2.552	3.315	76.312
4	2.029	2.636	78.947
5	1.467	1.905	80.852
6	1.263	1.640	82.493

ผลการสกัดองค์ประกอบได้จำนวน 6 องค์ประกอบ ที่มีค่าไอเกน อยู่ระหว่าง 1.263 – 53.008 (ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.000) มีร้อยละความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบระหว่าง 1.640 – 68.841 และร้อยละความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบที่สกัดได้เท่ากับ 82.493 (ซึ่งมากกว่าร้อยละ 60) หมายความว่า องค์ประกอบ ทั้ง 6 องค์ประกอบ ที่ได้จากการสกัด องค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรได้ ร้อยละ 82.493

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.5 สามารถจัดกลุ่มได้ 6 องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อเรียกองค์ประกอบดังนี้ 1. ด้านการบริหารวิชาการประกอบด้วย 31 ตัวแปร 2. ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ สิ่งบริการและความช่วยเหลือประกอบด้วย 20 ตัวแปร 3. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 11 ตัวแปร 4. ด้านนโยบายการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ 5 ตัวแปร 5. ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 4 ตัวแปร, 6 ด้านการจัด สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 2 ตัวแปร

การทดสอบความเชื่อมั่นของข้อมูลของการศึกษานี้จะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ของกลุ่มตัวแปรซึ่งค่าที่เข้าใกล้ 1 มากจะมีความเชื่อมั่นสูง ทั้งนี้ในการศึกษาวิจัย จะใช้ค่าสัมประสิทธิ์ที่ยอมรับได้อยู่ที่ค่ามากกว่า 0.70 (Sekaran & Bougie, 2016)

ค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ของแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	จำนวนตัวแปร	Cronbach's Alpha
ด้านการบริหารวิชาการ	31	.991
ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ สิ่งบริการและความช่วยเหลือ	20	.985
ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	11	.980
ด้านนโยบายการบริหารการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	5	.931
ด้านการบริหารงานบุคคล	4	.920
ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม	2	.924

ผลของการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ของแต่ละองค์ประกอบอยู่ในช่วง 0.920-0.991 ซึ่งมากกว่าค่า 0.70 ถือว่ายอมรับได้ที่จะสามารถใช้ในการอธิบายตัวแปรตามของแต่ละองค์ประกอบ

วัตถุประสงค์ข้อ 2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง

จากตารางการวิเคราะห์ข้อมูล SWOT Analysis นำมาจัดประเด็นในแต่ละส่วนอยู่ในรูปแบบ TOWS Matrix ผู้ร่วมเสวนากลุ่มได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ สำหรับการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

"จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีคุณภาพ ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน"

2. พันธกิจ (Mission)

- 1) จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีคุณภาพและครอบคลุมความต้องการของแต่ละบุคคล
- 2) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถด้านการดูแลและจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- 4) จัดหาพัฒนาสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- 5) สร้างการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

3. เป้าหมาย (Goals)

- 1) เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้ ความสามารถตามศักยภาพแห่งตน
- 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถด้านการดูแลและจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

4) ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

5) มีสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

4. กลยุทธ์ (Strategies)

4.1 กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์การพัฒนา (Development Strategy)

กลยุทธ์รอง กำหนดนโยบายและกฎหมายเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กลยุทธ์รอง ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการดูแลและจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษกลยุทธ์รอง จัดหา พัฒนาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษกลยุทธ์รอง สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

4.2 กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์ส่งเสริม (Support Strategy)

กลยุทธ์รอง พัฒนาระบบการบริหารจัดการสอดคล้องกับนโยบาย

กลยุทธ์รอง เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารและประสานงานทั้งภายในและภายนอก

กลยุทธ์รอง พัฒนาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่หลากหลายเอื้อต่อการเรียนรู้

กลยุทธ์รอง ปรับปรุงการบริหารงานบุคคล

4.3 กลยุทธ์ปรับปรุง (Improve Strategy)

กลยุทธ์รอง วางแผนด้านงบประมาณและระดมทรัพยากรทั้งภายในและภายนอก

กลยุทธ์รอง สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน

กลยุทธ์รอง พัฒนาและผลิตสื่อที่หลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และจัดอบรมครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์สนับสนุน (Proactive Strategy)

กลยุทธ์รอง สร้างความเข้าใจและการยอมรับของครอบครัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

กลยุทธ์รอง พัฒนาแหล่งเรียนรู้สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

กลยุทธ์รอง จัดทำระบบฐานข้อมูลเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้เป็นปัจจุบัน

กลยุทธ์รอง พัฒนาระบบนิเทศ ประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

วัตถุประสงค์ข้อ 3 รับรองกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง

การวิเคราะห์ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประสิทธิภาพ กลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ มีการวิเคราะห์ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .894)

2. พันธกิจ มีค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .391)

3. เป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = .434)

4. กลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง มีค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .447) โดยมีผลการวิเคราะห์การประเมินกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รอง ดังนี้ กลยุทธ์การพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .548) กลยุทธ์ส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .354) กลยุทธ์ปรับปรุง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .333) กลยุทธ์สนับสนุน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = .559)

5. แนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = .44) จากการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง ระดับ

คะแนนการประเมินต่ำสุดเฉลี่ย 3.88 และระดับคะแนนการประเมินสูงสุดเฉลี่ย 5.00 ค่าเฉลี่ยการประเมินกลยุทธ์ (X) เท่ากับ 4.663 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ.447

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง

องค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1) องค์ประกอบด้านการบริหารงานวิชาการมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .528 -.741 เป็นองค์ประกอบที่เป็นหัวใจหลักของการบริหารจัดการการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา สกุลเกื้อกุล (2563) ศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษาในจังหวัดน่าน พบว่า สภาพปัญหาของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านวิชาการ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิศา สุณิล (2564) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพอันพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนต้นแบบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ตามแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม พบว่า สภาพอันพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนต้นแบบตามแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ด้านที่ การบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2) องค์ประกอบด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ สิ่งบริการและความช่วยเหลือ ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ อยู่ระหว่าง .523 -.786 เป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาพิเศษ การมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม จะช่วยลดอุปสรรคในการเรียนรู้และส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้สามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤดี พลวุฒิไพบัฒ (2566) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการ

การศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เด็กทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้

3) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คำนำน้าหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .554 -.736 ความร่วมมือและการสร้างเครือข่ายจะช่วยให้การจัดการศึกษาพิเศษได้รับการสนับสนุน และสามารถตอบสนองความต้องการของเด็กได้อย่างครอบคลุม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุ่นใจ จาวโกนนท์ (2566) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูศักดิ์ ศิริเจริญพินและคณะ (2566) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารภาคีเครือข่ายเพื่อความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในเขตจังหวัดพิษณุโลก พบว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความ จำเป็นที่ต้องอาศัยการประสานความร่วมมือของผู้ปกครอง ครูผู้สอน และสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

4) องค์ประกอบด้านนโยบายการบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .695 -.749 เป็นกรอบและทิศทางที่จะส่งผลต่อการ บริหารจัดการศึกษาพิเศษ นโยบายที่ชัดเจน ครอบคลุม และสนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษ อย่างจริงจัง จะเป็นแรงผลักดันให้สถานศึกษาสามารถวางกลยุทธ์และดำเนินงานได้อย่างมั่นใจ และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤดี พลละรุทธิไธทย (2566) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารจัดการ การศึกษาพิเศษ ประกอบด้านการกำหนดนโยบายควรให้ผู้บริหารทุกระดับมีความรู้ และ เข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาพิเศษ บริการการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค มีส่วนงานเฉพาะการศึกษาพิเศษเพื่อดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) องค์ประกอบด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .544-.563 การสรรหา พัฒนา และรักษามูลค่าบุคลากรที่มีความรู้ และได้รับการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนจัดการศึกษาพิเศษให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเมธ งานกนก และวิโรจน์ ชมภู (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ

ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่าผลการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ที่ผู้บริหาร อาจารย์ภาคปกติฝ่ายประถมศึกษา อาจารย์การศึกษาพิเศษ และผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่งผลให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ดีขึ้น

6) องค์ประกอบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .608 - .661 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมและอารมณ์ที่เป็นมิตรจะช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษรู้สึกปลอดภัย มั่นใจ และสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณวรุตม์ ติระพัฒน์, มัทนา วังธนอมศักดิ์ และวรกาญจน์ สุขสดเขียว (2565) ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความปลอดภัยที่มีผลต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประสบความสำเร็จได้มากขึ้น

โดยสรุปแล้ว องค์ประกอบทั้ง 6 ด้านที่กล่าวมามีความสำคัญอย่างยิ่งและมีความเชื่อมโยงกันในการกำหนดและขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจะต้องให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบอย่างสมดุล เพื่อให้การจัดการศึกษาพิเศษเป็นไปอย่างราบรื่น มีคุณภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของเด็กแต่ละคนได้อย่างแท้จริง

2. การสร้างกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง

ผลการวิจัยได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง ที่เชื่อมโยงสอดคล้องและแนวทางในการนำไปใช้ที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2553) ที่กล่าวว่ากลยุทธ์หรือแผนที่ยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับบุคลากรในองค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทิศทาง ความเชื่อมโยงในการดำเนินงานขององค์กร ดังนั้น การจัดทำยุทธศาสตร์จึงมีความเชื่อมโยงกับการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของหน่วยงาน

3. ผลการรับรองกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง

การประเมินวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย พบว่ามีค่าเฉลี่ยผลการวิเคราะห์การประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับ กลยุทธ์หลัก จำนวน 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1. กลยุทธ์พัฒนา 2. กลยุทธ์ส่งเสริม 3. กลยุทธ์ปรับปรุง 4. กลยุทธ์สนับสนุน โดยแต่ละกลยุทธ์ประกอบด้วยกลยุทธ์รอง ซึ่งมีผลการวิเคราะห์การประเมิน อยู่ในระดับมาก และแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติจำนวน 65 ข้อ มีผลการประเมินค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากที่สุด เป็นการตรวจสอบเชิงคุณภาพและการตรวจสอบเชิงปริมาณ สอดคล้องกับ คีฟส์ (Keeves,1988) ได้กล่าวว่า การสร้างกลยุทธ์ต้องมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง การตรวจสอบกลยุทธ์ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณโดยใช้มาตรฐานการประเมินตามแนวคิดของ แมคมิลแลนด์ และ ชูแมคเกอร์ (McMillan & Schumacher,2001) และศิริชัย กาญจนวาสี (2554) คือ ด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการตรวจสอบกลยุทธ์เชิงคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะสอดคล้องกับแนวคิดของ ไอส์เนอร์ (Eisner, 1976) ที่ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบกลยุทธ์โดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิเนื่องจากการศึกษาในบางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนลึกซึ้งซึ่งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็น ผู้วินิจฉัย

โดยสรุป ผลการประเมินกลยุทธ์อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกองค์ประกอบ ถือเป็นสัญญาณที่ดีและแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของแผนการบริหารจัดการการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง อย่างไรก็ตามการนำแผนไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างมีประสิทธิภาพ การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องรวมถึงการเปิดรับฟังความคิดเห็นและปรับปรุงแผนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจะเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ

และความช่วยเหลือ 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) นโยบายการ 5) การบริหารงานบุคคล 6) การจัดการสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ กำหนดว่า “จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีคุณภาพ ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน” และมี 6 พันธกิจ 5 เป้าหมาย 4 กลยุทธ์หลัก 16 กลยุทธ์รอง 65 แนวทางนำไปสู่การปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยต่อยอดในรูปแบบของการศึกษาผลลัพธ์จากการนำนโยบายหรือกลยุทธ์ที่ถูกพัฒนาขึ้นไปใช้ในพื้นที่จริง โดยเน้นการประเมินผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ การพัฒนาพฤติกรรม และคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รวมถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ควรนำผลการใช้กลยุทธ์การบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตรัง เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เสนอให้ทำวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อสร้างแบบจำลอง (Model) การบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในระดับท้องถิ่น โดยเน้นความยืดหยุ่น ใช้งานได้จริง และสามารถปรับใช้ได้หลากหลายบริบท เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. บูรณาการแผนยุทธศาสตร์กับนโยบายท้องถิ่น ควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ด้านการศึกษาที่เชื่อมโยงกับนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางดำเนินงานที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เช่น ความต้องการแรงงานในท้องถิ่น ทรัพยากรชุมชน หรือปัญหาสังคมเฉพาะพื้นที่

2. หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพควรกำหนดระบบการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาเด็กพิเศษโดยเฉพาะ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์เฉพาะทาง ค่าจ้างครูผู้ช่วย หรือค่าจ้างบุคลากรดูแลเฉพาะกรณี เพื่อให้เกิดความครอบคลุมและเพียงพอ

3. การสร้างเครือข่ายการสนับสนุนระดับท้องถิ่นควรจัดตั้งหรือพัฒนาเครือข่ายสนับสนุนเด็กที่มีความต้องการพิเศษในระดับท้องถิ่น เช่น ทีมสหวิชาชีพ (นักจิตวิทยา นักกิจกรรมบำบัด พยาบาล และนักสังคมสงเคราะห์) สร้างการมีส่วนร่วมเพื่อให้คำปรึกษาและ

สนับสนุนทั้งโรงเรียนและครอบครัว เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน และเพิ่มความยั่งยืนของนโยบาย

4. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการโดยใช้แนวคิดเชิงกลยุทธ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการและการพัฒนาทักษะครูในการดูแลเด็กพิเศษ รวมถึงส่งเสริมให้ครูมีความรู้ด้านจิตวิทยา พฤติกรรมบำบัด และเทคนิคการสอนแบบเฉพาะทาง เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของเด็กกลุ่มนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับศักยภาพและการพัฒนาของเด็กแต่ละคน

5. จัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการวางแผนและตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ เช่น ระบบฐานข้อมูลนักเรียน ครู งบประมาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลได้อย่างแม่นยำ

6. การออกแบบสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้โรงเรียนมีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น ทางลาด ห้องเรียนเฉพาะ หรืออุปกรณ์ช่วยเหลือ เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างเท่าเทียม

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). รายงานผลการศึกษา เรื่องการกล่าวหาการข่มขู่ ความผิดข้อทักท้วง และพฤติกรรมการกระทำความผิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. เรียกใช้เมื่อ 24 ตุลาคม 2561 จาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2016/7/2176_5794.pdf
- จริยา ตรุษฎี. (2562). แนวทางการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*.
- ชูศักดิ์ ศิริเชียงใหม่, อนุชา ภูมิสิทธิพร, ศิริวิมล ใจงาม และ สุวพัชร ช่างพินิจ. (2566). การบริหารภาคีเครือข่ายเพื่อความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเขตจังหวัดพิษณุโลก. *วารสารศึกษาศาสตร์ มจร*, 11(1), 52-53.

- ญาณวรุฒม์ ตีระพัฒน์, มัทนา วังถนอมศักดิ์, & วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2565). *การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ตฤณ กิตติการอำพล. (2560). *การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเพื่อการบำบัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. รายงานวิจัยทุนวิจัยเลขที่สัญญา 40/2560, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตา สุนิล. (2564). การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพอันพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนต้นแบบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 7(1), 44-45.
- พจนานุกรมฉบับมหาชน. (2546). *พจนานุกรมฉบับมหาชน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2553). *การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมฤดี พลละวูฒิไธทย. (2566). การบริหารจัดการการศึกษาพิเศษในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 7(4), 1254.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2567). *องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย*. จาก <https://www.kpi-corner.com/content/8073/local0001>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2531). *หลักสูตรการศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2531*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุนิสา สกุลเกื้อกุล. (2563). รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษาในจังหวัดน่าน. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- สุเมธ งามนก, & วิโรจน์ ชมภู. (2565). การศึกษาผลการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสาร HRD Journal*, 13(1), 29.
- อุ้นใจ จาวโกนนท์. (2566). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 9(2), 1.

- เพิ่มพูน สานิชวรรณกุล. (2560). ประสบการณ์ทางจิตใจในระยะแรกของพ่อแม่หลังจากลูกได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะจิตวิทยา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ญาณวรุฒม์ ตีระพัฒน์, มัทนา วังถนอมศักดิ์, & วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2565). *การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
- Eisner, E. W. (1976). Educational connoisseurship and criticism: Their form and function in educational evaluation. *Journal of Aesthetic Education*, 10(3), 135–150.
- Higgins, E. T., & Vincze, C. R. (1993). Making judgments: A social judgment theory. In M. P. Zanna (Ed.), *The psychology of persuasion: Persisting attitudes and changing behavior* (2nd ed., pp. 15–38). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Keeves, P. J. (1988). *Educational research, methodology and measurement: An international handbook*. Oxford: Pergamon Press..
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607–610.
- Lewin, K. (1952). Group decision and social change. In G. E. Swanson, T. M. Newcomb, & E. L. Hartley (Eds.), *Readings in social psychology* (pp. 330–344). New York: Holt.
- McMillan, J. H., & Schumacher. (2001). *Research in education* (5th ed.). New York: Addison Wesley Longman, Inc.
- Sekaran, U., & Bougie, R. (2016). *Research methods for business: A skill-building approach* (7th ed.). West Sussex: Wiley & Sons.
- World Health Organization, & World Bank. (2011). *World report on disability*. Geneva: WHO Press.